

АС САЛАМ

БИСМИЛЛАГЫ РРЯГЪМАНИ РРЯГЪИМ!

www.assalam.ru

№ 02 (75)

15-пи февраль 2010 й.

сафар 1431 й.

Табасаран чалниинди

вазлик саб ражну

удубчтуру.

Кымат 17 манат

2

Гъаз Дагъустандин мусурмнарин арайиъ гафнан сабвал адар. Дурар сатИи апІбан шартІ айин?

4

Мугъяммад пайгъамбар ﷺ киваин апиури...

6

Гъякъ мусурмнар йихъай

НА ТАБАСАРАНСКОМ ЯЗЫКЕ

МУСУРМНАРИН ГАЗАТ

Ревизия имам Магъдийи аплугу

РД- йин муфтийи имамарин Советдин заседанийиъ гъаплу улхбаан

Духовный управлениеиъ Президиум а, думу аьлимарин Советдиан варитІан адлу урчІвур аьлимдикан ибарат ву. Президиумдин председателъ варидарин арайиъ лайиклы гъюрмат айи шейх Саид- эфенди ву.

Январин вазлин 7- пи йигъан Президиумдин заседание гъабхъну. Сабпи нубатнаъ учуз гъадму заседанийиъ адагъу къарарихъди ва туву теклифарихъди таниш аплуз ккундучуз.

Сабпиб: Райондин гъарсар имам шубуб вазлин мудатнаъ райондин вари гъуларилан ва мистарилан илтІиклуб лазим ву. Гъаци аплувалин метлеб имамарин ляхин ахтармиш аплуб ву. Гъидин вахтна имамари урхру дюъйир дюзди, устадвалиинди ва заан метлеблувалиинди урхбан метлеблувал ахъуб ву. Ихъ икриъ 90- пи йисарин эвелин вахтар адар, думуган гъалатлар деетури шуи, дурар гъич сарихъанра дюз рякъюхъ хъауз шулдаи. Гъи халкъди артухъди зигъимлувал улупура ва Ислам диндиан аьгъювалар гъадагъна. Жвувахъна шлубкъан артухъди жавабдарвал тІалаб аплури духъ-

ну ккунду. Ари гъаддиз райондин имам вари гъуларилан илтІиклуну ва вари месэлийрин гъавриъ ади ккунду. Месэлийр гъаржюрейиндар хъуб мумкин ву, мисал вуди гъадабгъиш,

рихъ хъпехъуб ужу ву, шли фици гъудган, азкар аплуруш гъилигиш ужу ву. Жъямъабдихъди гъюрюшмиш хъувал ва дурари фу клуруш хъпехъувал ужу ву. Белке мистаз дуфнайидарин

анжагъ райондин имамдин кюмекниинди ва иштираквалиинди гъял аплуз шлудар ва жарадар. Ари гъаддиз гъулаз гъафиган дишлади мигърабдин дийигъну улхбар аплувал чарасуз дар. Сифте имамдин дюъйи-

имамдин терефназди клуру теклифар, тянкъидвалин гафар ашул. Жъямъабдихъди ужуб аьлакъа айивалин ва гъадрарихъди сатІиди хъувалин метлеблувал ахъуб ву. Президиумдин теклифар гъацдар ву.

Къюбпиб: Гъарсаб гъулаъ ерли (йишван) администрацияиин клулиъ айрихъди разивал ади ляхин дубхну ккунду. Гъадму месэлайин гъякънаан яркъуди гъаврикк ккауз ккундуз. Администрацияиин клулиъ айидариз ва мэрариз асас вуди Ислам диндиан яркъу аьгъювалар ади шулдар. Дурари чпи райондин ахъюдар вуча клури, ухъу гъахури шлу саб жерге серенжемар гъахуз манигъвал аплури шулу. Пеле гъамцира гъабхъну, саб райондиъ медресе ачмиш аплуз къадагъа гъаплниийи, гъеле думу ерлешмиш аплуз йишв ва жара жюрейин вари шарайтар ашра. Ари гъамцдар «эйсийр» шулу. Гъадрарихъди женг гъабхбанди дархъа, я фикрариинди, ясана къастариинди. Аллагъди ﷻ Чав гъадрарин эйвал аплур сарун. Хъа амма ихъ ляхниъ манигъвалар дархъбан бадали гъадрарихъди ухъу чпин райондиъ аплуз ккайи ляхнин программа гъял даплну ккунду. Гъадму руководителихъди гъюрюшмиш духъну ухъу аплуз ккайибдикан вуйивуйибси кидибтуб лазим ву. Ари гъадмуган гъавриъ хъиди.

Кми-кмиди гъамцира шулу: эгер администрацияиин клулиъ айидари чпи диндин серенжемар гъахувал къадагъа дараплиш, дурарин къяляхъди кушвкушвар аплу нягъякъ ксари духънура диндин идарайи чпи гъиспикк ккаърадар клури пуз мумкин ву. » 3

МУГЪЯММАД ПАЙГЪАМБАР ﷺ КИВАИН АПИУРИ...

ВАРИТІАН НУМУНАЛУ КАС

Гъюрматлу мусурман гъардшар ва чйир!

Магъа Раби уль- авваль багахъ шула- думу Къудратлу Аллагъди ﷻ халкъ гъаплу варитІан заан яратмишарикан сар, ихъ гирами ва камаллу Мугъяммад Пайгъамбар ﷺ бабкан гъахъи ваз ву. Гъаддиз гъадму ваз улубкъувал мусурман гъардшариз ва чйириз ахъю хушбахтвал шулу.

Ав, Мугъяммад Пайгъамбар Аллагъу Тааьлайин варитІан ихтибарлу ва Дугъан тІалабар дюзди клулиъ адагъру пайгъамбарарикан сар ву. Ухъу гъудган аплруган, дюъйир урхруган «Аллагъ сар, Мугъяммад Пайгъамбар гъякъ ву», клури шулхъа. Гъаддиз Мугъяммад Пайгъамбарин ﷺ уьмрикан гъарсар мусурман касдиз лапра ужуйи аьгъяди ккунду.

Пайгъамбарарикан Мугъяммад ахиримжи вуди халкъ гъаплур ву. Дугъан къяляхъ сарун гъич сар пайгъамбарра бабкан гъахъундар ва хъидар. Дугъу Аллагъу Тааьлайин вакилвалин буржи дугъривалиинди тамам гъаплну ва думу имбу пайгъамбарарин марццивалин кІалиб ву.

Мугъяммад Пайгъамбар ﷺ итни

йигъан Раби- уль- Аввалин 12-дигъ, филин йисан (христианарин гъисабариинди 570-пи йисан 20-пи апрелиъ) Меккайиъ, кьурейшитарин тухумдиан вуйи Гъяшимдин хизандиъ бабкан гъахъну.

Гъюрматлу мусурман гъардшар ва чйир!

Дугъридан, Мугъяммад Пайгъамбар ﷺ гъаму жилиин халкъ

Мугъяммад пайгъамбарарикан ахиримжи вуди халкъ гъаплур ву. Дугъан къяляхъ сарун гъич сар пайгъамбарра бабкан гъахъундар ва хъидар. Дугъу Аллагъу Тааьлайин вакилвалин буржи дугъривалиинди тамам гъаплну ва думу имбу пайгъамбарарин марццивалин кІалиб ву.

гъаплдарикан ва Къудратлу Аллагъди ﷻ гъянайидарикан варитІан ужурсир кас вуйивалиин ухъу къадарсуз шад вухъа. Дугъу хъаплу баркаллу уьмур гъарсар мусурман касдиз ужуб нумуна дубхъну ккунду.

Аллагъу Тааьлайи Мугъяммад Пайгъамбариз ﷺ къадарсуз ужудар гъиллигъар ва жандкин ужуб юруш

тувну. Чатан ва айтІан успагъиди рякъювалин терефнаан думу имбударихъан фаркълу вуйир вуйи.

Пайгъамбарин ﷺ ужудар гъиллигъарин гъякънаан гизаф къадар ихтилатар а. Инсаниятдин тарихнаъ гизаф къадар инсанари ад иллагъки чпин дирбашвал, фикирлувал, жумартвал себеб вуди гъазанмиш гъаплну. Хъа Мугъяммад Пайгъамбар

макъалйир тувбанди вуча.

Гъару ражну ихъ Пайгъамбарин ﷺ ужудастар лишнарикан: чІатан рякъюваликан, марцци юкІв айиваликан, жумартваликан, дирбашваликан, намуслуваликан, жъямъабдихъна ккуниваликан ва жюрбежюр жара терефарикан вуйи макъала туврача.

ЧІАТАН РЯБКЪЮВАЛ

Мугъяммад Пайгъамбарин ﷺ чІатан ряבקъювалин гъякънаан гъамци ктибтура: «Думу бегъемди вуйи Вазси утканур ву», «Дугъан машинан утканвализ лигбу-лигбу кІарццуз гъабхъундарзухъан», «Думу гъадмукъан уччур вуйи, фицики хиял апларваки, дугъхъан чахъан увуз фициб ряבקъювал тувну ккундувуз, клури гъерхганси».

МАРЦЦИ ЮКІВ АЙИВАЛ

Гизаф инсанар гъадугъин хаин гъахъну, хъа амма Мугъяммад Пайгъамбарин ﷺ дурариз хил алдабгъну ва чпин йишвариз деетну.

» 4

Гъаз Дагъустандин мусурмнарин арайиъ гафнан сабвал адар. Дурар сатли апбан шартли айин?

Чиркейиан вуйи шейх Саид- эфендийин «Хайирлу аьгъюваларин хазна»
китабдин таржума дапнайиб ву
(«Мажмуатъ уль-фаваид», Москва, 2003-ми йис)

Дагъустандин мусурмнарин арайиъ гафсабвал адурвалез ва дурарихъан разивалихъна гъюз даршулайивализ гизаф къадар жорбежор себбар а. Инсаният халкъ гъапхъанмина гъаму жорейин наразивалар халкъарин арайиъ ади гъахъну. Гъарсар пайгъамбарин аьгъювалар тувбариз Аллагъу Тааьлайи гъадму Пайгъамбарин ﷺ вазифийр тьякъид апру душмнар гъари гъахъну. Имамарин, алимарин, авлийирин ва шейхарин терефнаанра чпин вазифийр клуиз адагъурайивал даккнидар ади гъахъну ва гъамусра а. Наразивалар Аллагъу Тааьлайи гъадму Пайгъамбарин ﷺ вари инсанар гъакълувалин рякъюхъна хъауз даршлувалиъ адар, хъа Аллагъу Тааьлайи гъаму саягъниинди дюнья яратмиш апбан къайдайиъ а, дидиз дерин мяналувал тувна.

Гъарсабдикан аьгъю Аллагъу Тааьлайи гъадму Пайгъамбарин ﷺ гъапну (мяна): «Эгер Узуз вари инсанар ва жинар гъакълувалин рякъюхъна хъауз ккундийиш, дурар Узуз хъаьдийза. Хъа Йиз къарар дигиш шлуб дар, Узуз мютлюгъ даршлудар ва Узухъна хъугъвал алдрудар – ккунш инсанар, ккундушсана жинар ишри- Жегеннемдиз гъауб ва гъадарихъди ацуб ву (Къуръан, 32:13).

Гъадихъди аьлакълу вуди гъамциб суал арайиз гъюб мумкин ву: «Эгер Аллагъу Тааьлайи гъадму Пайгъамбарин ﷺ узу дюз рякъюхъ хъаьнийиш, узу гъакълувалин рякъюхъ хъидийза. Гъаз Аллагъу Тааьлайи гъадму Пайгъамбарин ﷺ узу дюз рякъюин алаундайкана?». Гъаму суал Аллагъу Тааьлайи гъадму Пайгъамбарин ﷺ иблисдира тувнийи. Иблисди гъерхну: «Узу сифте клуарианмина уву гъакълувалин рякълан алдавалин амур тувунва. Хъа йиз фтинуб тахсир вухъа?» Аллагъу Тааьлайи гъадму Пайгъамбарин ﷺ дугъаз суал тувру: «Уву къвахънивалиъ ахърувалин гъакълуан вуйи Йиз сифтеин къарарнакан фила аьгъю гъабхъунуз: дидиз улихъна ясана дидин къаляхъ?» Иблисди къаляхъ клури жаваб тувган, Аллагъу Тааьлайи гъадму Пайгъамбарин ﷺ дугъаз клуру: «Ари гъадиз Узу уву йиз уж вларихъан ярхла гъапунза». Яни иблисдиз чан гележедикан аьгъяди гъабхъундар. Эгер дидиз сифте клуарианмина Аллагъу Тааьлайи гъадму Пайгъамбарин ﷺ аьгъяди гъабхънийиш, ва гъадму саягъниинди къвахънивалиъ ахънийиш, думуган дидхъан суалар тувуз ва гъюжатар апуз хъидийи. Хъа амма дидин мютлюгъ даршлувал гъадму себбарикан асиллу вуйидар гъахъундайи – думу чан фурсвалиан, агъирвалиан Аллагъу Тааьлайи гъадму Пайгъамбарин ﷺ амриз ва Адамхъна вуйи къаст айивализ лигну къаршуди удучлвну. Хъа Аллагъу Тааьлайи гъадму Пайгъамбарин ﷺ иблис мютлюгъ даршлувалин гъакълуан вуйи чан къарар (амур) думу халкъ апайиз улихъна гъибиклну, фицики Аллагъу Тааьлайи гъадму Пайгъамбарин ﷺ улихъ ккимидитлан иблис Чахъ хъперехърубдикан аьгъяйи.

Саб ражну имам аш - Шафийийиз чан рякъюхъ иблис алахъуру. Иблисди дугъхъан гъерхру: «Яраб Аллагъу Тааьлайи гъадму Пайгъамбарин ﷺ узу Чан ужувларихъ мягърум апувал узухъинди илзигуалик гъисаб дайкана? Гъеле дугъу узу улихъ ккимидитлан мютлюгъ даршлур вуди улупну». Имамди дугъаз гъамциб жаваб тувру: «Эгер Аллагъу Тааьлайи гъадму Пайгъамбарин ﷺ узу ккунш аплури халкъ гъапнийиш, думуган Дугъу уву ужувлахан мягърум апувал илзигуалик гъисаб шуйи. Хъа эгер Дугъу уву Чаз ккунш аплуз клури халкъ гъаплнуш, думуган гъакълувал хъибдар, хъа илзигуал хъибди». «Гъадму суалниинди, гъапну иблисди, гъакълувалин рякълан урглур авлийир алдауз гъабхъунзухъан, хъа уву йиз юкъв гъюбгъюна». Гъаму гафарин къаляхъ думу гъудучлвну гъабгъюру.

Гъамус гъамциб гъерхрайи касдихъна илтликълухъа. Дугъу гъерхра: эгер Аллагъу Тааьлайи гъадму Пайгъамбарин ﷺ вахт улихъна ккимиди (сифте клуариан) дугъаз гъациб амур гъаплнуш, дугъу гунагъан ляхин гъаплну клури, дугъан тахсир фтигъ а хъа?» Дугъан тахсир гъаддихъ а ки, Аллагъу Тааьлайи гъадму Пайгъамбарин ﷺ амридан ва Дугъан тасдикваларилан удучлвну думу иблисдин рякъюхъди гъушну, чан нафсдинди ва интивалариинди гунагъ арайиз гъабхну. Ухъуз мялум дарударикан аьгъювалар гъитну яни улихъна хъуз ккайиб пувалиинди Аллагъу Тааьлайи гъадму Пайгъамбарин ﷺ ухъу шариаьтдиз асас духъну яшмиш хъуз буржлу вухъа. Гъаддин гъакълуан ухъуз

Гирами Къур'анди ва Мугъяммад Пайгъамбарин ﷺ гъядисари улупура.

Сифте ухъу диву суалихъна хъакухъа. Дагъустандин мусурмнар сатли хъуз варитлан аьхюди манигъвал апурайиб исламдин диндин гъавриъ адрувал ва вижнасузвал ву. Гъадму вижнасузвали инсан варитлан члуру ляхнар клуиз адагъбахъна хура. Сатли духъну ккунивал лазим ву клури, гъарйир- чигъар апурушура, хъа амма гъадму бадали гъакълувадихъди юквар ищрудар агуз читинди ву. Яраб сатли хъуз шартлар лазим дайкана? Мусурмнар из гъакълувал абган зин сатли хъуб чарасуз лазим ву, сифте гъакълуб гъакълувалиинди, кучлинуб кучлиинди. Гъакълувал абган ва гъакълуб ктабгъбан бадали дерин аьгъювалар ва мягъкам диндихъ хъугъувал лазим ву. Ухъу, белке, бага-

рихъди гъациб дережайихъна дарфузру мумкин ву.

Аллагъдин диндин машгъл гъахъи халис алим, суфий, Аллагъдин ﷺ адлу шейхарикан ва авлийирикан сар вуйи, Пайгъамбарихъди ﷺ сатлиди гъилихдар гъаркъю кас Гъасан аль-Басрийихъан гъамусаят мунафикар айин, клури гъерхан, дугъу жаваб тувнийи: «Эгер мунафикарин рижвар ярхи шуйиш, думуган ликарихъан ликар алдагъуз хъибдайи». Эгер гъеле муганайиздин вахтари гъадму къадар мунафикар айиш, хъа гъамус дурар фукъан айкана?! Мунафикъ чан мелзнин дин алириз, хъа юкв клуруш динсузвалихъди бегъемди абцнайириз клуру. Мунафикъдиз хас вуйи лишан динагъли касдин вари ляхнар из, учв фициб рякъюхъди гъагъюрушра, дугъаз къаршувал улупрувал ву.

Варидариз Дагъустандихъ мусурмнарин арайиъ наразивал айивал рякъюра. Зиьланди улхуруш, мусурмнарин гъарсаб десте чпин терефнаан сатли хъуз къаршуди дар. Анжагъ гъарсариз учв гъалибчи духъну ва имбудар чан регъберваликкъди сатли апуз ккунду. Узу клураза ки, йиз меллеб вари мусурмнар гъакълувадихъди гъакълу рякъюин дийигънайи дестейин регъберваликкъди сатли апувал вуйиз. Фуж гъакълур гъахъишра, узу вушра ясана фуж- вуш жарар вушра, гъит Аллагъу Тааьлайи, нягъаквал терг дапну, вари мусурмнар гъакълувалин рякъюз гъайихри! Фикир апураза, фицики мясляьтнахъна хпан бадали узу узхъан шлуб, асиллу вуйиб вари гъапунза ва гъит Аллагъу Тааьлайи, узу Чан улихъ жаваб тувбан бадали дийигъган, узуз футнайин тум гъаз гъубзунва клуру суал тутруври. Аьгъдарзуз.

Узу жигиларихъди гъюшмиш гъахъи вахтна дурарихъди гъуху йиз сюгъатарикан пуз, натижа йивуз мушваъ герек дар клураза, фицики дурари хайир тувди клури, фикир апурадара. Гъаддихъди сабси, эгер хъайи- хъайибси варибдикан дарпишра, узуз саб жерге жа- жаради вуйи далиларикан пуз ккундузуз, фицики фуж, гъаз ва фу бадали лихураш аьгъю хъпан бадали. Фукъан ухъу гъапишра, хъа амма мусурмнар сатли апбаъ асас йишв (метлебувал) Дагъустандин мусурмнарин Духовный управленийин ва государственной гъурулушарин арайиъ разивалиинди ляхин апбаъ а. Хайлиндари

Духовный управление танкъид апура, гъадму идарайин работнигарин зийифвалин тахсирвал къайд апура. Думу дюзиб дар, клури пидарза, хъа амма гъаддихъди сабси жарабра фикирназ гъадагъуб лазим ву, фицики гъидин йигъан ляхниъ улихъ гъагъюз лазим вуйи къадарнагъди шарайтар адар. Аьраба улихъинди чвубхъан бадали дидиз къюб чарх хъувал лазим ву. Ухъу клурайи дюшюшдиъ саб чарх Духовный управление ву, хъа тмунуб чарх - государственной идара апуру карханйир. Гъелбетда, эгер къюбиб чархарра сатлиди илдицуруш, думуган аьраба улихъинди илбициди. Жинивал адар, фицики советарин девриъ динагълийиринна компартияин арайиъ айи аьлакълуриъ душманвал айи, жанавринна хуйин арайиъ айи жорейин душманвализ ушар вуйибсиб. Гъамус дагъустанлуийирин арайиъ гъадму жорейинстар аьлакълуриъ духъну ккундар, чпиз ккунш гъакимар - керимар вушра, ясана аьдати ксар вушра.

Советарин Союз ва компартия гъадаргъну, ва гъи ухъхъан ихъ гъялнан къисмат улупуз шулухъхан. Эгер булагъ къалу гъабхъиш, думуган булагъди айи шид марциб шулдар. Гъийин вахтна ухъуз Духовный управление ва государственной зин идара апуру карханйир мяднар ву. Гъадрари фукъан ухти тясир апуруш ва уьлчйир къабул апуруш, ари вари дагъустанлуийирин чвевал ва гафсабвалра гъадрарикан асиллу ву. Гъит Аллагъу Тааьлайи гъадму Пайгъамбарин ﷺ дурар ужудар ляхнар клуиз адагъбан рякъюин алабри! Эгер гъадрар гъадму жорейин саягъниинди дилихиш, ухъухъра жара йишварихъди къайдасузвал арайиз гъюз мумкин ву. Багарихъди ухъузра ихъ улариинди ухъухъ, Дагъустандгъира гъациб гъял рякъюз мумкин ву. Гъидин йигъазкъан ухъуз гъич сабдинра вижна ктайи, ва Аллагъу Тааьлайи гъадму Пайгъамбарин ﷺ ухъуз архаинвал тувну, гъаци апбаз лигну ухъу Дугъан заанвализ шюкор ибшри, дупну ккунду. Гъит гъамусдихъантинара Аллагъу Тааьлайи гъадму Пайгъамбарин ﷺ ухъу даккнишнарихъан ва бедбахтваларихъан уьрхри! Гъаму жорейин дюьйириинди вари мусурмнар гъарвахтна Аллагъу Тааьлайихъна илтликлури гъахънийиш ужу хъибдийи!

Аьзиз гъардшар – мусурмнар! Государствойин гъурулуш терг дапну ккунш ва дивдин гъаракатар гъахъбахъна (гъазават) дих апуру ксарин улхбариз лигай, амма хъпехъури мапланай. Гъаму дюньяйин ужувлар, рягъатвалар ва девлетар бадали вуйи дяви гъакълу гъазават дар. Думу футна, гъалмагъал ву, хъа шариаьтди гъалмагъал апувал къадагъа апура. Гъамусдин вахт гъазаватдиз вуйи вахт дар. Гъациб вахт гъафиган чав вахтну чакан хабар дебккиди.

Гъарсар дагъустанлуийи фикир дапну ккунду, ихъ гъваларихъ арайиз гъюру футнийири, гъалмагълари фтихъна хуруш. Яраб ухъхъан гъациб гъадагъуз шулин? Гъалмагъларин пис натижа аьгъ апайиз гъамусдин гъял аьгъ апувал ужу ву. Аьзиз гъардшар, гъакимар - керимар тьякъид апувал ухъухъ аьдатнаъ абхъна. Узу гъадрарин тереф убхъора клури, фикир мапланай. Йиз уьмриъ узуз гъич сар гъаким – керимдихъдикъана дуствалиъ учуввал алабхъундарзуз. Хъа ухъуз ихъ гъалатларра дяркъну ккунду. Яраб халкъ учв чуруб хъибган, Аллагъу Тааьлайи гъадму Пайгъамбарин ﷺ гъадмуган чуру гъакимар- керимарра гъаурдарин? Эгер мусурмнар шариаьтдиз асас духъну яшмиш гъахъиш, Аллагъу Тааьлайи Чав дурар пис гъакимар- керимарихъан уьрхиди.

Советарин гъюкмин вахтари Инхо гъулгъан вуйи Аьбдул – Гъямид - эфенди Астрахандиз гъагъюру, гъадушваз аьрабжви дуфна клуру хабар гъеабхъган. Думу вахтари аьрабжви рякъювал малаик рякъювалтлан читин ляхин вуйи. Эгер нагагъ гъациб аьгъвалат алабхъиш, гъацир касдихъди улхузкъана ихтияр тувурдайи. Гъадму аьраб жвиваз чакъди улхуз ккундар айивал аьгъю гъабхъиган, дишлади жин шулу, фицики, нагагъ чакъди кючейиъ адмийирихъди гафар- члалар апури гъаркъиш, учв чан ватандиз гъаьруб аьгъяди. Аьраб жвивахъди гафар- члалар апуруган Аьбдул- Гъямид - эфендийи зарафат апуру: «Яв хулаз къаляхъ хъакайиз улихъна вуйи вахтна узу жин аплин ва увухъди гъайихъ». Аьлхъюри, аьраб жвиву клуру: » 4

Ревизия имам Магъдийи апиуги

1 « Ари гъадмуган чан йишв иблсиди улупиди.

Му гъадрар ихь серенжемариъ иштирак хъувал чарасузуб ву ва дурар хътарди мажлисар гъахувал дюз дар кѳуру гаф дар, хъа амма вушра гъадрари манигъвал дарапбан бадали гъадрарихъди ухъу апиру ляхникан дупну, маслааьт дапѳну ккунду.

Шубубпиб: Ерли (йишван) телевидение ишлетмиш апибан метлебувал ахъюб ву. Гъуларихъ кьюб-шубуб телевидение а. Гъадму ужувлан ляхин инсанариз аьгъювалар тувбан бадали ишлетмиш апиуб лазим ву, хъа гъясузвалин ва эдебсузвалин пропаганда гъабхбаз ваъ. Исламдин гъякънаан пуз гъамциб мумкинвал тувбаз лигнугу Аллагу Тааьлайиз шюкюр ибшри. Эгер эфирихъ тувуз шлу материал гъазурди адарш, думуган «Мягъяч-гъала-ТВ», «Чиркей-ТВ» редакцийрихъна, «Домашний» кѳуру телеканалихъна илтѳикѳуб лазим ву ва учухъра (ДУМД-диъ) передайирин запас бихъур. Видео-материалар тувбаккан гъич сарира кѳул ккадрабгъур кѳури, фикир апиураза, нагагъ ерли (йишван) телевидение адарш, думу ляхин къайдаиз хуб ужу ву.

Юкъубпиб: Мистаъ дюьйир урхруган, мистан имамди гъадушваз дѳунайидарин аьгъюваларин дережайиз дилигнугу урхуб лазим ву. Гъадрар гъавриъ ахъру чѳалниинди урхуб лазим ву. Имамари аятар ва гъадисар урхуру ва гъавриъ ахърадарча кѳури, кѳулар ва гъюнарин йирфар ришврудар шулу. Гъадрар гъавриъ ахърудар, гъаз гъапиш дурар Исламдиъ учвустар аьлимар дар. Дюьйир урхруган гъадушваъ хъпехъурайидар имамдин улхбарин гъавриъ духъну ккунду. Саид-эфендийин дафтар урхрудариз дугъу фукъан аьдати саягъниинди ва гъавриъ ахъруганси дибикѳнаш рябкъюру.

Хъубпиб: Мистан ляхнарикан варитѳан асасуб аудиторвалин ахтармиш апиувал ва мистан мяшатдин ляхнарин ревизия апиувал ву. Ухъухъна ревизия апиудар гъайиз улихъна ухъу ихъ ревизия дапѳну ккунду. Уставдиз асас духъну мистариъ ревизияин комиссия ади ккунду. Гъациб комиссия Духовный управлениейиъра а. Учѳу гъар йисан аудиторариз теклиф апиури ва ич хусуси ляхин ахтармиш апиури шулча. Учухъна жамъаьгарин терефнаан чпин мистариъ кассайин гъякънаан отчет гъабхурдар, бухгалтерия адар, кѳури, хайлин аьрзийр гъюри шулу. Гъадму ляхниъ кюмек тувбан бадали учѳу ревизионный комиссия тешкил гъапиунча. Эгер ичв ляхин ахтармиш апибан бадали учвухъна гъюз учѳу разиди вуш, дурар учвухъна гъиди, думу ляхин гъужниинди кѳули гъабхидар. Хъа амма учѳу гъамци пузра мажбур хъидича, фицики фуланин имамдиз чан мистаъ ревизия гъабхуз ккунди адар кѳури. Ревизия кѳули гъабхбалан къяляхъ учѳу ичв ляхниъ гъийишнар шлувалин умудлу хъуз шулу. Гъаци апиували гъабхурайи ляхниъ ашкарвал рябкъиди ва инсанарин улихъ жвув аькъюллу ва намуслу кас вуди улупуз рягъятди хъибди.

Йирхъубпиб: Эгер гъарсар касди чан улихъ дийигънайи пишекарвалин вазиѳийр тамам апиури гъахъиш, думуган ухъухъ берекет хъибди. Шлихъинди вуш илтѳикѳугу лигури ккундар, чав дапѳну ккуни вазиѳа намуслувалинди кѳулииз адабгъну ккунду.

Ургубпиб: Гъар йисан учѳу «Ассалам» газатдиъ имамарихъна вуйи дих апиуб чап апиуз чалишмиш шулча, чарасуз гъудгнариъ «Кунут» кѳуру дюаъ (Магъдина) чарасуз дубхну ккуниваликан бикѳури шулча. Дюаьйиъ Аллагу Тааьлайикан ислягъвал уьбхювал, ихъ уьлке, асас вуди Дагъустан, чиркинваларихъна ва бедбахтваларихъна уьрхювал ккун апибаканра дупну ккунду. Хъа амма учѳу думукъан ахъю аьшкъниинди апиури шулдарчва. Узу ихъ Дагъу-

стандиъ дяви даршлувалин умудлу вуза, хъа амма гъаддихъди сабси учвкан Дагъустан бадали дюьйир апиувал ккун апиураза. Вари инсанар даахнайиган учвкан гизафдар тагъажуд-гъудгниз гъуджвурѳу шулу, гъаци вуйиган Дагъустандиз ислягъвал ккун апиунайчва, учвкан гизафдар гъаждиз гъягъюри шулу, гъадушваъра жвуван багъри Ватандиз ислягъвал ккун апиубѳан артухъануб фу ахъа? Гъелбетда, ухъу гунагъкран вуйиваликан аьгъяхъуз, гъаддиз ихъ гунгъарин аьфв апиувал ккун апиухъа, хъа амма Дагъустандиканра гъархну ккундар. Гъуншдин хулар ѳѳа кабхъну ургурайиган жвуван хусуси хулаъ фициб архаинвал шуйкѳана? Ари гъаддиз гъарсар имам ва гъарсар мусурман кас дюьйир урхуз мажбури ву

Миржибпиб: Райондин имам дѳуноу чаз фици дилихну ккундуш улупуз ккилигнугу ккундар, гъарсар имам учв дилихну ккунду. Думу биѳидарин бахъйириин, мектебариин ва жара идарйириин улуркъну ккунду.

Сачдин йисан Дагъмедакадемияин швунур вуш студент ярквраз гъушну, кѳуру жюрейин хабрар гъахъниийи. Гъациб мялумат жара урхбан идарйир ккеркман бадали тувнайиб вуйи. Гъаз гъапиш жара урхбан идарйирианра баяр гъягъюри шулу. Жигъилар аьжликкан уьрхбан бадали саб ражнукъана гъадму идарйирииз душну, хъа гъацира студентарихъди гъюрюшмиш духъну ккунду. Эгер ухъу гъациб ляхин тешкил дарапѳиш, думуган инсанар ярквраз гъягъюрийивалик ихъра иштираквал кайивал гъисаб шулу. Эгер ухъу лазим вуйи саягъниинди дюз дару дестйирин, терефарин зарарлуваликан дарпиш, думуган арайиз гъюру терактариъ ва тахсиркарваларин ляхнариъ ухъура тахсир вуйивал гъисаб шулу. Исламдиз ва вари инсаниятдиз зарар туввал саб жюрейин гафар ву. Лапра артухъди тажруба айи имамарихъди

гафар-чѳалар апиунай ва гъадрари апируганси апиунай. Фуж-вуш ярквраз гъушну, думу ич багахълу дар, ясана ич гъулажви дар ясана жара миллетдин адми ву, кѳури гъисаб мапѳанай. Дагъустан-му ихъ умуми хал ву. Гъеле саб жерге политикари ухъу жара апиуз чалишмиш'валар зигурушра, хъа амма саб вухъа, ухъуз Исламдилан гъайри жара миллет адархъуз. Узѳу мусурман кас фунуб миллетдин агъали вушра баладарзѳуз, анжагъ лайикълу инсан ишри. Узѳу

ихъ уьмур кабѳру, чиркин апиру ахъю бедбахтвал ву. Жилариз гъадму писваликан ва ахъю гунагънан ляхникан кми-кмиди кѳури апиунай. Эгер зийиф аькъвлин дишагълийир аш, имамди гъадрарин гъякънаан гъайгъушин зигуб лазим ву ва гъадрар лапра ахъю гунгъарихъна уьрхюз чалишмиш духъну ккунду. Дишагълийирикан улхруган къайд апиуб ужу ву, фицики дурар ужу дару къисматнан гъялкъяйиъ ахъиган, дурариз гъадушвъан, гъадму читинвалариан удѳулуз читинди шулу. Гъадрар сеbeb вуди хайлин хушсуз ляхнар-гъярактатар арайиз гъюру. Гъамцдар читинваларихъна ярхла хъпан бадали дишагълийиз гъякълу тербия тувну ккунду. Гъулан имам чан гъуландарин гъайгъушин зигуз мажбури ву, гага чан веледариз фициб гъайгъушин кади лигуруш, ари гъациб саягъниинди.

Узу варибдикан гъаци зигъланди дупну гъитраза. Учѳуз ужуди аьгъяди ккунду, учѳу яшамѳиш шулайи йишварихъ фицдар читин месэлийр давам шулаш ва дурар фициб саягъниинди гъял дапѳну ккундуш.

Студент жигъиларин ва спортсменарин арайиъ исламдин просвещеннийин гъякънаан ахъю гъайгъушнар зигуб лазим ву. Эгер гъамусьяьтнан Дагъустандин руководителариз гъилигиш, гъадрарин арайиъ муганайиздин спортсменарин къадар ахъюб ву. Гъамусьяьтна айи спортсменарин арайиъра жележегдин администратцийрин кѳулиъ айидар ва шагъраин мэрар, министрар ва жара жюрейин кеспагъалийр ади хъузра мумкин ву. Гъадрар Исламдихъна фициб саягъниинди янашмиш хъидиш, гъаддикан гизаф ляхнар асиллу хъиди. Гъелбетда, узхъан гъадрар вари ухъухъ хъпехърудар ву ва ихъ рякъюьди гъягъиди кѳури пуз шулдарзѳухъан. Хъа амма ухъу залариз гъягъюз, Исламдин гъякънаан улхуз мажбури вухъа.

Багарихъди Рабби уль-аввалин ваз улубкъиди. Думу лапра хушлу ва жумартлу Мугъяммад Пайгъамбар бабкан гъахъи ваз ву. Шубуд йис мидиз улихъна узѳу Мединайиз гъювал теклиф гъапиунайи. Гъадушваъ Мугъяммад Пайгъамбарин гъякънаан вуйи ужударстар яратмишарин конкурсдин натижийр йивбанди вуйи. Конкурс Сауд Аравияйин принцдин иштиракниинди тешкил гъапиунайи. Гъаддихъанмина учѳу гъадму вазлиъ Аллагъди Гъаьнайирин уьмур аьгъю апиуб метлебниинди жорбежор конкурсар ва жара серенжемар гъахувал адатнаъ ипнача. Учѳу варидар ичв гъуларихъ Пайгъамбарин уьмрихъди аьлакълу вуйи терефар аьгъю апиубаз дикъатлу фикир тувай.

Ихъ инсанар Ислам дин аьгъю апиубаан зигъимлудар хъпан бадали гъарсаб мистаъ диндин бинийр аьгъю апиубаан вуйи курсар тешкил дапѳну ккунду. Дюзди гъудган апиубаз, Къуръандин сурйир урхбаз ва лазим вуйи къадар аьгъювалар гъадагъбаз дикъатлу фикир тувай.

Гъидин вахтна ихъ уьмриъ Интернетди ахъю йишв бисура. Гъарсар имамди гъаддиз фикир тувуб лазим ву ва аьгъювалар гъадагъбаан къяляхъ гъузну ккундар. Арайиз гъаѳи сулариз гъякълу жавабар тувуз чалишмиш духъну ккунду, фицики ихъ девриъ Интернетдин метлебувал ахъюб ву, чѳуру терефнаанси, ужу терефнаанра. Гъадму ужувлан ляхин Аллагъдин хайирназ, гъякълу рякъюъ ишлетмиш апиунай.

МУГЪЯММАД ПАЙГЪАМБАР ﷺ КИВАИН АПЎРИ...

1 « ЖУМАРТВАЛ

Эгер Пайгъамбарикан ﷺ шли-вуш фу-вуш ккун гъапшиш (талаб гъапшиш), дугъу гъич сабанра ваъ кѳури гъахъундар. Чаз айиб вари дугъу туври гъахъну, хъа эгер талаб гъапшуб чаз адарш, думуган дугъу гъайифвалар зигури, ужудар гафариинди сикин апѳури гъахъну. Пайгъамбари ﷺ гъарган касибариз чаз айибдикан туври, пай апѳури гъахъну.

ДИРБАШ'ВАЛ

Учв лапра гъизгъин кѳихбаригъ айи вахтна, хатлалувалигъ айиган, гъеле лапра дирбаш ксар чахъди хъайидар дугъан жандкин къяляхъинди жин шули гъахъну. Хъа Пайгъамбар ﷺ кѳуруш, гъеле варитлан гъизгъин ва учѳу кѳихбаригъ гъахъишра, девейин элеъну душмнарин улихъна гъягъюри гъахъну.

НАЧ-ГЪЯЯ

Пайгъамбар ﷺ гъадмукъан нач'вал айир вуди гъахънуки, гъеле инсанарин деету нуксанариз лигуз шули гъахъундар. Дугъу инсанариз хушлу дарубси улхурдаи ва гъич сабанра чан улхбаригъ эдебсуз гафар гъирчурдаи.

ЖЯМЯАТДИХЪНА ККУНИВАЛ

Чахъди лихури гъахъи гъарсар касдиз, чахъна гъафиган, учв имбударган артухъди Пайгъамбариз ﷺ ккунду кѳури гъибгъри гъахъну. Аллагъди Гъаънайир ﷺ чахъди лихурайидарикан гъарсарихъна лапра дикъатлур вуди гъахъну.

ЯЗУХЪВАЛ

Гъамушваъ ва гъамушвхъантинара Мугъяммад Пайгъамбарин ﷺ ужувлан терефарикан лапра жикъиди дупна. Къур'андигъ Пайгъамбарин ﷺ гъякънаан улхруган, дугъу чан муъминарин лапра язухъ апѳури шулу, кѳури дупна. Дугъу жилиин алидариз кѳуйи: «Язухъ аплинай ва завариин алидари ичвра язухъ аплиди».

ГАФ ТУВУВАЛ

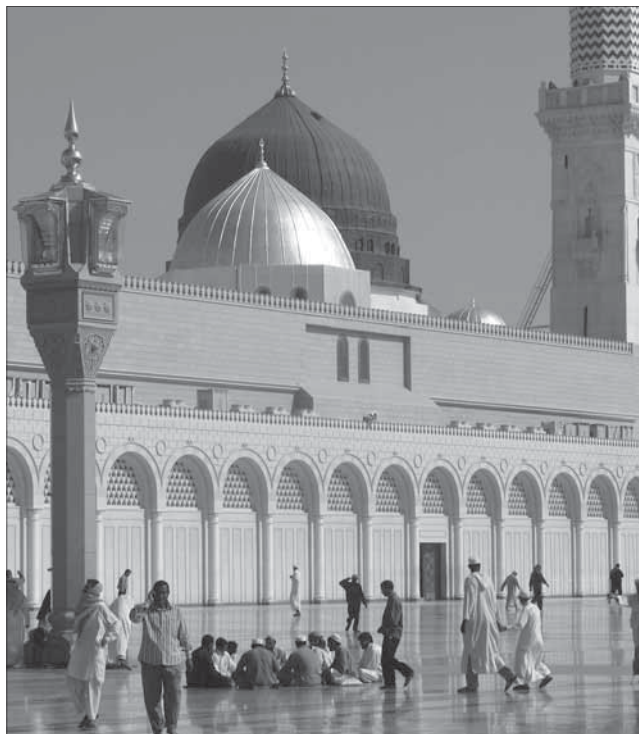
Саб ражну Пайгъамбари ﷺ сар касдиз увухъна гъидиза, кѳури гаф тувнийи ва дугъахъна гъушур дугъаз ккилигури чпи мясляаъ дапнайи саб йишвахъ 3 йигъан гъузнийи.

ГЪЯНИВАЛ

Чпин уъмригъ алахъу читинваларикан ктибтурайи ксарихъ хъпехъури (касиб, ачъни хпир ва гъ.ж.) думу саявтариинди рякъюъ дийигъну гъузри гъахъну.

ГЪЯКЪВАЛ

Гъич саризра ва гъич саб вахтнара Пайгъамбари ﷺ кучлар апѳури гъаркъюндаи. Дугъаз жилина гъаънайивалин вазифа тувбалан къяляхъ гизаф

аллагъарихъ хъугъру саб жерге ксари Мугъяммадди кучлар апѳуру кѳури, тасдикъ апѳуйи, хъа тму-ну гизаф аллагъарихъ хъугърудари гъази вуйивал инкар апѳуйи, фицики дугъу (Мугъяммадди) ягъчвуд йисандин муддатнаъ кучлар гъапшундар ва гъамусра кучлар апѳуз хъибдар, кѳуйи.

ДЮЗВАЛ ВА ИХТИБАРВАЛ

Мугъяммад лап бициди имидитлан Меккайин агъалири дугъан ччвурнахъ «Амин» кѳуру гаф хъапѳуйи, думу гафнаъ ихтибарлур, умудлур, гъякълур кѳуру мяна а. Гъеле динсузарира кмиди ярхи рякъюъди гъягъруган дугъахъна уъхбан бадали чпин багъалу шей'ар туври гъахъну.

ФИКИРЛУВАЛ ВА ГАФАРИН МЯНАЙИН ДЕРИНВАЛ

Гъази вуйивал гъадди субут апѳура, фицики тѳафлари, гъарамзадйири, руш'ват гъадабгърудари ва пиянискири дугъан тербияйи тясир апѳубиинди чпин чиркин гъиллигъар ккатлахънийи ва дурарикан дирбаш, гъякълу, марцци ва жумарт ксар гъахънийи. 1400 йис ккудубшбалан къяляхъ Пайгъамбарихъди ﷺ сатиди гъилиху ксар инсаниятдин утканвал ву.

АГЪЮВАЛАР

Исламдин алимар чпин вари уъмригъ Мугъяммаддин ﷺ шариаътдин къарарин зин лихура. Хъа амма дугъан агъюваларин деринариз хъуркъуз шуладар.

ЧАХЪДИ ГЪИЛИХДАРИЗ ГЪЮРМАТ

Пайгъамбарин ﷺ мажлисдигъ гъич саб жюрейинра сес-дикъ ебхурдаи. Дугъу улхбар апѳуру вахтна, чахъди хъайидар гъадмукъан сикинди дуснади шуи, фицики гъеле дурарин кѳуларин зин жакъвар дусуз мумкинвал айиганси.

Саб ражну мекканлуйири Мугъяммад Пайгъамбарихъна ﷺ Абрубну Сухайл ислягъвалин йикърарин кѳул зигуз гъаънийи. Пайгъамбариз чахъди хъайидари фициб гъюрмат апѳураш гъябкъган, вакили учв къяляхъ хътакган гъапнийи: «Узу Римдин императорихъ, Персияйиз агъавал апѳурайрихъ, Египетдин хандихъра гъахъунза, хъа амма Мугъяммадиз чахъди лихурайидари апѳуру саягънан гъюрмат гъичра гъябкъюндарзуз».

ЧАХЪДИ ЛИХУРАЙИДАРИН ККУНИВАЛ

Сатиди ляхин апѳурашра, амма Пайгъамбар ﷺ суткйириинди дяррякъру ксар гизаф айи. Угъюд дагъдин багахъ кѳихбар гъахурайи вахтна Абу Женнетди дуснайи Пайгъамбар ﷺ чан жандак дугъан улихъ гъивбиинди жин гъапшну (гъюрхну). Чимраан йивру вари кѳаклар-затар асгъябдин къялаъ арсри гъахъну.

АЛЛАГЪДИХЪНА ГУЧѳУВАЛ

Дугъаз Аллагъ ﷻ фукъан агъяйиш, гъадмукъан гучѳурира гъахъну. Дугъу чаз айи азад вахтан ахъюуб пай фикрарикъ ккади гъапѳуйи. Бязи вахтари, асгъябар рази ктаъбан бадали думу аълхъюри шуи. Дугъу кѳури гъахъну, фицики эгер учвуз узуз агъюбкъан агъяйиш, думуган лапра цѳибди аълхъидийчва ва артухъди ишидийчва.

ХУРАГ ИПѳУВАЛ

Абйшайи кѳури гъахъну, фицики бязи вахтари хулак цѳа ктрапиди ва мани хураг гъязур дарапиди ваз шуийи. Бязи вахтари Пайгъамбариз ﷺ хураг-тѳаъм дирпиди шубуд йигъ шуийи. Дугъу хулаъ гъязурди айиб ипѳуйи, хъа эгер ипѳуб адарди гъабхъиш, думуган гаш'валигъ гъузуйи. Дугъу гъич саб вахтнара ипѳубдикан улхурдаи, дугъу анжагъ чан улихъна гъабхъи ипѳуйи.

Дугъан акъюл учв Пайгъамбар ﷺ вуйивал тасдикъ апѳуру шартъ вуйи. Вари терефариан дюнъайин девлетар гъюру вахтна гъамкъан простой хъувал, пачгъаризтлан ахъю гъюрмат айивал- му Аллагъди Гъаънайир вуйивал тасдикъ апѳуру ачухъ субутвал ву. Гъит Аллагъу Тааълайи ухъуз дугъан ва имбу пайгъамбарин терефнаан вуйи ужувлар тувуз амур апѳури. Амин!

Гъаз Дагъустандин мусурмнарин арайиъ гафнан сабвал агар. Дурар сатѳу апѳубан шартъ айин?

2 « «Неинки уву жин апѳувал, хъа гъазира гъаму государствойин гъеле рубкъана гъабхуз даршул!».

Хъа гъамус ихъ йигъари арайиз дуфнайи дигишвалариз фикир тувай: яраб гъи шли-вуш гъюзчивал гъабхурайклана, дагъустандин жигъиларикан фуж ва фунуб къадарнаъди урхуз ясана лихуз гъягъюраш, шли ва фу улупураш ва дурар фу хъади къяляхъ гъюраш? Сабпи нубатнаъ лазим ву, фицики фуж гъяждиз, фуж уъмрайиз ва фужсана урхуз гъягъюруш, гъадму месълиир Духовный управленийин ихтиярназ тувувал ва гъадму ляхнар Духовный управленийин дахилнаъ ади ккунду. Гъази апѳубан бадали государствойин гъурулушарин ва духовный управленийин арайиъ алакъйир адарди хай шулдар. Мисал вуди гъадабгъиш, эгер

Духовный управление государствойин экономикайин ва политикайин (сиясатдин) месълииригъ гъючѳувал яраб дюз вуйин? Ваъ, дюз дар, гъаз гъапиш думу Духовный управленийин ляхин дар. Гъазира государствойин гъурулушар Духовный управленийин гъял дапшну ккуни месълииригъ гъючѳувал герек шулдар. Хъа амма гъадихъди сабси дурарин чиб чпихъди алакъа ади ккунду. Къюр багъри чвуччу чпин мяишат жа-жаради кѳули гъабхуру, хъа амма дубхъну ккуни саягъниинди чпин ччевалин алакъйир урхюру. Гъамци, эгер Духовный управленийин ва государствойин кѳулигъ айидари мясляаътнинди ляхин апѳури гъахъиш, инша Аллагъ, Дагъустандигъ ислягъвали, гафсабвали ва ччевали кюкю адабшвиди кѳури, умуд кивуз шулу.

Диндин гъардшар, кѳаантан фикир аплинай, эгер къайда жямаятдигъ гъар йишваз жара гъабхъиш, дидин натижайигъ ухъу фтихъна гъиди? Гъаму месъла гъял апѳубан зин алимарин ва алимар дарударин, гъякимар-керимарин ва дагъустандин вари халкъарин юкѳвар ицѳуру духъну ккунду. Яраб кѳул ицѳуру гъабхъихъантина кѳул илбижбан сеbeb айинхъа? Думу кѳулхъан уъзур кубчвайиз улихъна хъичѳихну ккунду. Гъамушваъ узу дупнайиб йиз хусуси фикрар ву, белке узу гъякълу даршул. Эгер гъаму месъла гъял апѳубан зин хъана гъякълу фикрар аш, йипай, узура адати инсан вуза, мясляаътнан жолег абгъаз ккилигурайир.

Гъаму месълайин зин къаназ улхуз шуийи, хъа амма ихтилат гъатѳабцувал гъарифнан ляхин дар, гъаддиз гъамдинди узу ккудубкѳураза.

ЖИЛИРИ ХПИРИЗ ГЪЮРМАТ АПБАН РЯБАТЛУВАЛ

Чан гъяракатар шариаътин гъюкмариҳъди аьлакьалу дарапѳру касди чан хпирихъди (хпирихъди) вуйи чан аьлакьийр жвуван нафсдиз дилигну дюзмиш апѳру. Бязи ксари чпи хпириз гучѳар ккаурча, хпирикан чпиз ккуниб вари тамам апѳуз мажбур апѳурча кѳури, фурсвал улупуру. Гьеле гьаддинди хпириз чпин «дирбаш,вал» улупури. Хъа тмундари кѳуруш, аьксина вуди, чпин хпариз фу ккундуш, гьадму апѳуз гьитри, азад жакьвси деетуру. Саспидари чпин хпарин лайикьлуваларин дережа кьадар адрубкьан артухъди за апѳуру, хпириз чаз хушлу гьабхъи жорейин палтар алахъуз гьитру. Неинки шариаътдиз аькси вуйидар, хъа гьацира дагъустан халкьарин аьдатариз хай даршлударра.

Гьарсар касди чан хпирихъди вуйи аьлакьийр чаз ккуни саьгъниинди дюзмиш шулу. Хъа хизандиъ ужударстар аьлакьийр гьадушваъ айидар вари Исламдин тѳалабариз мютѳюгъ вуйивалиинди тасдикъ духънайидар ву. Инсандин умрихъди диндихъна вуйи рякъ дюзди гьюраивализ лигну, лазим алдру терефарин сьргьатарилан улдучѳурадариш, думу гьялатнаъ думу Аллагъди Ꞥ улупу рякъ ву. Ари гьаддиз шариаътдин тѳалабарихъди чан гъяракатар ерѳру кас гьич саб вахтнара гьалатѳ хьидар.

Жилири чан хпириз гьюрмат апбан рябатлувалин терефар ктухухъа:

1. Жилири чан хпирихъна ужуйи янашмиш хъуз мажбур ву, дугъан гиран шлу гафариз ва гъяракатариз артухъди фикир тувну ккундар, эгер гьадму гафар ва гъяракатар шариаътдиъ улупнайи сьргьатарилан улдучѳурайидар дарш. Къуръандиъ кѳура (мяна): «Ичв хпирихъна ичв ляхнариъ ва апѳру гафариъ лайикьлуди янашмиш йихъай» (сура «ан-Ниса», аят 19).

2. Эгер ичв хпир (хпар) учвухъ хъпехъуруш, гьадмуган гьюжтанъа учѳвну ккундар, дурариз гиран ктапѳуб герек дар, дурар гьиспикк ккаъну ккунду. Къуръандиъ кѳура (мяна): «Эгер дурар хъпехъурдар вуш ва учвухъ хъпехъуруш, гьаддин кьяляхъ дурариз артухъди ижми уьлчйир кьабул мапѳанай» (сура «ан-Ниса», аят 34). Мугъяммад Пайгъамбари Ꞥ васият гьапѳну: «Учву ичв хпариз гиран кадмапѳанай». Дугъу чан хпари деетру гьалатларин ихтиятди аьгъ апѳури ва дурарин аьжуз терефарилан хил алдабгъури гьахъну, гележегдин наслариз дарс хъпан бадали. Анас бину Маликри ихтилат гьапѳну: «Аллагъди Гьаънайир инсанарин улихъ биѳидарихъна ва хпирихъна варитѳан имшахлур вуди гьахъну» (Муслим).

3. Жилири чан хпирин (хпарин) гьалатларихъна аьгъ апѳбиинди дийигъну ккундар, дугъахъди (дурарихъди) зарафтар апѳуб, рази ктауб, аьлхъюз ккауб лазим ву. Пайгъамбарира Ꞥ чан хпирихъди зарафтар апѳури гьахъну. Пайгъамбарин Ꞥ рякъ хъапѳрайи Анасди гьапѳну: «Аллагъди Гьаънайир чан хпирихъди варитѳан шадур вуди гьахъну» (Баззар).

Жарануб гьядисдиъ дупна: «Варитѳан гьубкѳнайи дин - динагълийин чан хизандиз хушлу вуйи варитѳан уччу, ужуб хасият ву» (Бухари ва Аьгъмад).

4. Гьаддихъди сабси жилири чан хпир (хпар) артухъди интѳи дапѳну ккундар, хпир апѳру варибдилан хил алдабгъури (хасият ва гьиллигъар чѳур шлуганси), чаз ккуниб апѳури гьитну ккундар. Жилири чан хпирин гъяракатар шариаътдиз аьксиди удучѳури гьабкьиш, дугъаз гьаддикан дупну ккунду.

Амма дупну ккундуки, вари хпар уччу гафариз шерик вуйидар шулдар. Гьадрарин арайиъ чѳуру хасият хъайи, ужуб тербия хътру, жара касдиз гиран ктапѳру ксарра ади шулу.

Хпирин дюз дару гьиллигъарихъна пис хасиятнахъан уьрхбан бадали, шариаътдин тербиячвалин гьякьлу рякъюьди гьягъюз гьитну ккунду. Жилири чан гъяракатаридъ устадвал айи духтирсир духъну ккунду.

5. Эгер хпирин гъяракатаридъ хатлалувалихъна гьахру лишнар арайиз дуфнаш, жилири чаз гьич фуѳлара дьрябкъру саьгъниинди улупну ккундар. Гьацира артухъанди хъугъвал илдипуб ва сеbeb адарди хъугъвал илдипубра дюз гьюрдар. Гьамушваъ ужуб гьаѳкьял дабгъну ккунду. Пайгъамбари Ꞥ йишвандин кьан дубхънайи вахтна ахтармиш апѳуз кѳури хпирихъна гьягъювал кьадагъа апѳури гьахъну (эгер гьаддиз хусуси сеbeb адарш).

Гьийин деврин жиларин ужуб дару гьиллигъ хулаз гизаф кьадар дустар хъади гьювал ву. Дурари вари ипѳуру, уьхъуру ва шадвалар хъаъру, хъа гьадму вахтна чан хпир ва веледари-шубари гьадму кампанийиз ипѳруб-уьхъруб гьязур апѳуру, арагъ-чяхир гивуб-гьадабгъуб вари апѳуру ва шариаътдин гьюкмарииз асас духъну палат алабхънади шулдар. Гьацира шариаътдиъ асас чарасузвал адарди хпир ва шубар успагъиди палат алабхъну, кабалгъну кючейиз, базариз гьягъювал кьабул апѳурадари. Жилири гьадму ляхниз кьаршувал улупну ккунду. Эгер хпир ва риш пѳѳу аькьвлин инсанар вуш, жилири ижмишнаан тѳалабувал улупну ккунду. Гьацдар дишагълийириин Аллагъди Ꞥ нянат алапѳуру.

6. Хпир хизан бадали ахъру харжариз кьискьисвал улупну ва лазим алдарди пул харж дапѳнура ккундар.

Къур'андиъ кѳура (мяна): «Кьискьисвал мапѳан ва лазим алдарди жумартурра махъан» (сура аль-Исра, аят 29). Гьядисдиъ дупна: «Учвкан варитѳан ужур жвуван хпирихъна ужуйи янашмиш шлур ву» (Тирмизи).

Жарануб гьядисдиъ: «Эгер Аллагъ-

дин Ꞥ рякъюъ ухъу саб динар (пул), лукѳ азад апѳбан бадали саб динар, саб динар касибриз садакъаси харж гьапѳиш, ва саб динар жвуван хизандиз харж гьапѳиш, думуган варитѳан артухъди саваб хизандихъ харж гьапѳу динариз тувиди» (Муслим).

Гьякьлу динагъли Аьлди чан хпар юкъуд йигъак саб ражнукъана йиккухъди тьмин апѳури гьахъну.

Суфрайихъ ялгъуздитѳан жвуван хизандихъди дусувал (деувал) ужу ву. Эгер хизанди сатѳиди хураг ипѳураш, думуган малаикари дурарихъанди дьуйир урхуру. Ипѳалан кьяляхъ хъийибгъу хураг касибариз тувувал ужуб ляхин ву ва гьаци апѳуз хпир чан жилирихъан ихтияр гьадабгъуру. Эгер хпириз гьациб теклифназ чан жилири разивал тувру аьгъаш, хпирихъан жилирин ихтияр адаршра садакъа касибариз тувуз шулу.

7. Арагъ-чяхир масу тувбалан, тѳафалвал ва тѳараш апѳалан гьаѳи пулихъ хпир уьрхювал кьадагъа дапѳна. Ислам тарабгъуз хъюгъю сифтейин йисари гьазанмиш апѳуз гьягъру жилирин хпир ва шубари кьадагъа дапѳнайи саьгъниинди пул дархувал ккун апѳури гьахъну, касибвалиъ яшамаш хъуз гьязур вуча, фиѳики жегъеннеддин цѳа аьгъ апѳубтѳан касибвалиъ хъувал рягъятди аьгъ апѳуз шулу, кѳури гьахъну.

8. Чпин хпар жара ксарин аьшкьназ ицци ниъ хъади гьягъюз ва саб жерге йишвар гьяѳалди улупру палат алабхъуз гьитру жилири гьаддин жаваб Ахиратдин йигъан тувиди.

Гьядисдиъ дупна: «Учвкан гьарсар габан ву, ва гьарсари чан лижран жаваб тувиди» (Бухари ва Муслим).

9. Жилири чан хпириз диндикан, исламдикан улупну, шариаътдинди вазлин палтарикан духънайиган учв духну ккунивалин, хай шлудинна даршлудин гьякьнаан гьавриъ ккаъну ккунду.

» 6

КАЛЕНДАРЬ

Раби-уль-авваль

Аллагъди Гьаънайи Мугъяммад Пайгъамбар Ꞥ бабкан гьахъи йигъ кьайд апѳбахъди.

Гьадму багъалу касдихъна – Аллагъди Гьаънайирихъна Ꞥ гьюрмат уьбхюб метлебнинди мусурмнари неинки гьадму йигъан тариф апѳуру, хъа вари вазра адлу вазси гьисаб апѳуру. Дюнъийин жилин Мугъяммад Пайгъамбартѳан Ꞥ артухъди лайикьлу ва гьюрматлу кас гьахъундар ва хьидар-Аьбдулагъдин ва Аминатдин бай, Меккаийъ бабкан гьахъир ва Мединаийъ накъвдик (никърик) кивур. Дугъу ухъухъна Ислам гьабхнугъякьлу ва дюзвал улупру дин.

Иллагъки мусурман диндин адлувал ва тьсирлувал йислан-йисаз кьуватлу шула. Гьаму динди 1400 йислан зиина вуйи вахтна Аллагъ Ꞥ Сар вуйивал ва Мугъяммад Дугъу Гьаънайи Пайгъамбар вуйивал тасдикъ апѳура.

Дугъу ухъухъна Гирами Къур'анваритѳан аьхю аьламат гьабхъну.

Аллагъу Тааьлайи Къур'ан тувну ва дидин гьякьнаан гьаврикк ккаъбан ляхин гьабхуб метлебнинди аьлимарра тувну (Аьлгьямдулиллагъ). Хъа амма гьаддихъди сабси мунафикъарра ва фасикъарра а, дурари дин чиркин апѳуз, жорбежор багъанйир агури кабѳуз чалишмиш'валар апѳуру. Иллагъки аьхиримжи вахтна Европайин жорбежор уьлкйирин газатар ва журналари Ислам диндиз зарар тувру зараркар гъяракатар гьахурайиваликан гизафдариз мялум дубхъна. Учурра ихъ багъри табасаран чѳалниинди удубчѳурайи "Ассалам" газатдиъ гьаддин гьякьнаан хайлин гьибикѳунча. Мугъяммад Пайгъамбариндар Ꞥ вуйич кѳуру жорейин рихшантвалин шиклар кау Европайин саб жерге уьлкйирин газатариз наразивал мялум дарапѳди фиѳи гъузуз шулухъа? Ари гьаддиз неинки мусурмнари, хъа гьацира гьянаъ саѳибкьана намуслувалин юкѳв айи жара динарин вакиларира кмиди гьадму алчагъвалин гъяракатар тьанкьид гьапѳниини ва апѳура.

Вари вахтари Исламдин тьсирлувал аьхюб гьабхъну. Исламдин ччвурнахъ фиѳцдар алчагъвалин гъяракатар гьахурушра, амма думу варидарин улихъ гьякьлуб ва марѳциб ву.

Хъа Мугъяммад Пайгъамбар Ꞥ бабкан гьахъи йигъ кьайд апѳбакан улхуруш, чав Пайгъамбарира Ꞥ гьадму йигъ адлу гьапѳну. Гьар итни йигъан дугъу ушв бисури ва учв бабкан гьахъи йигъ ву, кѳури гьахъну. Гьелбетда, ибадат апѳбиинди, Аллагъдин ччвур адлу апѳбиинди. Ари гьаддиз ухъура Пайгъамбарин Ꞥ рякъюьди гьягъюз

ва гьацир кас ухъухъна гьаьбаз лигну Аллагъу Тааьлайиз шюкюр ибшири кѳурахъа.

Гьаму вазлин вари лайикьлувалар ва заанвалар аьгъади, ухъу, гирами мусурман чвйир ва чйир, ихъ Пайгъамбарихъна Ꞥ ва жвув-жвувахъна вуйи ккунивал артухъ дапѳну ккунду. Ва гьаму дюн'ийиан гьягъюз гьарсабдиз гьязур духъну ккунду.

Гьит Аллагъу Тааьлайи гьаму аьхю ва адлу Раби-уль-авваль вазлихъна вуйи гьюрматнаанра ухъу вари гьякьлу рякъюин алаъри. Амин!

ЖИЛИРИ ХПИРИЗ ГЪЮРМАТ АПІБАН РЯБАТЛУВАЛ

Эгер жилири улупурдарш, хпир гъадрикан аьгью касдихна душну ва аьгьювалар гъадагъну ккунду. Жилири чан хпириз лазим вуйи аьгьювалар гъадагъуб метлебниинди мялимдихна гъагъюз ихтияр тувуб лазим ву, эгер учв дугъахна гъагъюрдарш ва лазим вуйи аьгьювалар тувурдарш.

10. Сарилан артухъ хпар айи жилири гъадрикан арайиъ вари терефариан барабарвал дюбхну ккунду (мал-девлетнан ва хусуси аьлакыйрин). Эгер жилир сад йишван санур хпирихъ гъахъиш, къюдпи йишв тмунур хпирихъ адапну ккунду... Гъадисдиъ дупна: «Эгер къюр хпир хъайи жилириз санурихънатлан гъагъюз ккундарш, Ахиратдин йигъан думу саб гъвалахъинди илтликъну (чиви апиди) воскреснет (Тирмизи ва жарадар).

11. Эгер хпир жилир искан гъапнуш, лазим дару саягъниинди учв улупуз хъюгънаш ва чан жилирин тлалабариз мютлюгъ шулдарш, ясана чан вижнасузвалиан гъудгнар ккадауруш, ясана чан жилирихъди хъувал батлул апуруш, жилири имшахвалиинди чан хпириз насигъятар тувну ккунду, Къуръандин тлалабариз асас духъну, дугъан аькъвлин дюз дару гъаракатар гунагъ шлудар ву, хъа жилирихъ хъпехъувал савабан ляхин ву клури, гъаврикк ккаъну ккунду. Эгер хпир чан жилирин гъавриъ гъахъундарш, гъацир хпирихъан жаради дахъну ккунду. Эгер гъадмуганра гъавриъ ахъундарш, дугъаз пчлуди йивну ккунду, амма зийнар дарапруганси ва ифи удрубзруганси. Машназ йивуал ижмишнаан къадагъа дапна. Гъацира мяслагъназ гъафихъан чпин арайиъ гъахъи гиранваларикан

къаин апуз ихтияр туврадар.

12. Жилириз, узу жилир вуза клуру багъанайинди, чан хпириз гиран ктапуз гъичра ихтияр адар. Анжагъ диндихъди вуйи терефариан, писвал дебккуб метлебниинди (эгер гъаддин метлебувал аш), жилириз чан хпирихъди нюкънар апуз ва элегуз ихтияр тувра, анжагъ рябатлувалин сяргъатарилан улдучвну ккундар Къуръандиъ клура (мяна): «Жилирин чан хпирин улихъ дийигънайи ихтиярарна вазифирси, хпирин чан жилирин улихъ дийигънайи ва тамам дапну ккуни ихтиярарна вазифир а» (сура «аль-Бакара», аят 228).

Исламдикан аьгъдру саб жерге ксари фикир апуру, фицики Исламдиъ хпир урчувуал думу искан апувал ву, клури. Дурар гъавриъ адар, фицики чпин жилари гъапибдихъ хъпрехъру ва чпи гъакълу даруваликан гъавриъ

адрахъру хпариз думу ялгъуз дарман вуйивал. Хъа амма гъаддихъди сабси, Мугъаммад Пайгъамбари ﷺ учв йиклайиз улихъна гъапну насигъятнан улхбаъ хпариз гиран ктапуз васият гъапну. Эгер шариаъдин гъюкмар айиш, думуган чпин хпариз гиран ктапуру жилариз жаза тувдийи. Эгер гъаддариз гъийин вахтна жаза тутрувиш, Ахиратдин йигъан Къудратлу Аллагъдин ﷻ жазайихъан дурарихъан гъергуз хъибдар, фицики сариз илзигувал-му Ахиратдин йигъан члурувал ву. Сабпи нубатнаъ жвуван хизандихъна гъаци духъну ккундар.

Гъит Аллагъу Тааълайи ухъуз Учв рази шлу саягъниинди хизан тербияламиш апуз къувват туври! Амин!

Къурамугъаммад-гъажи
РАМАЗАНОВ

ГЪЯКЪ МУСУРМНАР ЙИХЪАЙ

Аллагъдин гъюкум инсандиз аькъюл ва дюз тербия ву. Ухъу мусурманар вухъа. Ихъ дин ислам ву. Ислам дин аькъвларин клул ву. Думу гъацларкдар дюз апуруб, члурударикан гъанидар апуруб ву. Ислам диндин гъюкмар ихъ къаъ иман ади ухъу-мусурманари мюгъкам дапну ккуниб ву. Устйирин устад «юкъ» айиганси, дюз тербияйинра устад духъну ккуниб ву. Ихъ веледариз дюз тербия тувувал абйир-бабарин гардандиъ айи фарз ву. Туврайи аькъвлин тербия Аллагъна ﷻ Пайгъамбар ﷺ, дурарин Ислам, диндин гъюкмар, веледик хушдиккунди, кабсри къаъ иман, клулиъ аькъюл, мюгъоббатвал ади, тамам апури гъузруси тувуб лазим ву. Му ляхнарихъ дада чаз биццир гъахъи йигъланмина хъюгъну ккуниб ву. Чал аьгъдру вахтна тувру тербияна гафар аьгъю шулайиган тувру тербия варитлан фикир апури, балин гъиссар, хасиятар члуру шлу къайдирихъан урхюри тувну ккунду. Гафар аьгъю шулайи вахт, тербияйин вари терефар ужуйи фикир апури, аькъюл члуру хъуз гъидрибти, дюз тербияйихъна хпан бадали читин вахт ву. Диндиканра гъадушвлан хъюгъну, варидарин Ахюр Аллагъ ﷻ вуйибдин, ухъу Аллагъди ﷻ халкъ гъапндар вуйибдин дюзди гъавриъ тлаъри, Аллагъдин ﷻ гъюрмат уьбхюри, Дугъан гъюкмарихъан гучлра кади гъузругансиб саягънан тербия тувбан къаляхъ, цди-цдибди юкв хъади диндикан гафар къаълан апуз гъитри, гъудургъадарин зийн балин тари-фарра апури йихъай! Балик юкв каплай!

Женнетарикан, Жегъеннемарикан гъавриъ тлаъну, хъа саваб, гунгъаринра ужуйи гъавриъ тлаъри. Саваб-гунагъ фици шулайидар вуш, женнетар фицдар вуш, дина гъаьрудар фицдар шулуш, жегъеннемар фицдар вуш, дина фицдар гъаьруш, биццирин къвак бисру къайдайинди гъавриъ тлаай. Аллагъдин ﷻ гъюкум хъапни, абйир-бабарин, ахюр-биццирин, вари жанлу гъайванатаринра гъюрмат уьбхюри, дин Ислам, къаъ иман ади, дюзди тамам апурудариз савабар гизаф шулу, йипай. Гъацдар женнетариз гъаьру, йипай. Хъа Аллагъ-

дин ﷻ гъюкмарихъ хъутругърудар, ахюр-биццир ади, гъюрмат дюрюбхрудар, гъапибдихъ хъпрехърудар абйир-бабариз аькси шлудар, кучлал-футна либхрудар, мал-девлет ва жара шейъар гъитликърудар, инсан йивну йикърудар ва гъамцдар жарадар-мурар вари гунгъар ва члуру ляхнар ву. Гъамцдар гунгъар кайидар жегъеннемарин цигъ гъитну ургуру, йипай.

Жегъеннемарин гъазабарикан урхбан бадали дюньяйилан савабар хъади душну ккунду. Милин хъадруб душваъ бихъурдар. Ургуд йис хъайиз улупну гъудгнар апуз гъитай. Думу гъудгнар дадайинна адашдин ужу-

а айивалихъ хъугъну, къваъ тасдикъ дарапди, Дугъан гъюкмариз аькси хъуб-му варитлан аьхю гунагъ ву. Мицдар къафирар вуди гъисаб шула. Мицдар варитлан члуру жегъенне-миз гъаьру. Ухъуз аьгъдардира ухъкан гунгъар ктучлвур- гунгъар ктру кас хъуз мумкин дар. Гъацци вуйиган, чав чан невс иблисдихъ алдатмиш апуз гъидрибти дюбхну ккунду. Бязидари Аллагъди ﷻ негъ дапнайи ляхнар биццидариз рякъюри-рякъюри чпи апурайиган, хъа гъадрикан баяр ужудар шулинхъа? Ваъ, даршул. Гъамрари имбударин баярра члуру апуру. Эй аькъвлин балигъ дарур, учвуди ва аькъюллуди фикир апин, дюзди дийигъ! Яв биццидариз дюзди тербия тувбахъ йихъ! Иса пайгъамбари гъапну: «Гъийихдарра чиви апуз удукъури гъабхъунзухъан, амма чиви

мариинди, аьлакыйиъ тлаъри, гагъ къувват туври, гагъ зайиф апури, ифи, рюгъ, невс гъаракатнак кипрай-ибра, дебккрайибра, чав гъавайиъди гъюру жини сирариинди гъабхурайиб ву. Аллагъдин ﷻ рюгъар халкъ гъапниган, дурариз гъапну клуру: «Учву апуру аьмална гъибадат, ахиратдиъ ичв дивандихъди аьлакыйиъ ади, ичв гардандиъ фарз вуйиб вуйиз». Гъаму фарзар ухъу дапну ккунидар ву. Вари жанлуириинра жулгер хъайир Аллагъ ﷻ ву. Аллагъу Тааълайи ухъу къаъ иман ади, сар-сарихъди гъюрмат, мюгъоббатвал ади, албагъну дин-тлаътра хъапни аькъюллуди яшамаш хпан бадали халкъ гъапндар ву. Туврайи насигъят дибисну ккун!

Иблисдихъ алдатмиш апуз гъидритди, члурубдихъан гъарган уву яв невс, улар, мелз, хилар саламатди дюрхну, рякъюин уву алаъну ккуниб ву. Аллагъ ﷻ ухъу апуру гъанибдихъ-члурубдихъ хъаьри - хътаьрур дар. Эгер вари инсанари чпин биццидариз аькъюл ади гъузруси тербия туври гъахънийиш, инсанар сабдихъра мюгътаж дархъиди яшамаш хъуз мумкинвал айи. Бабарин дюз тербия даршиди, кур невс айи, бязи паччгъарира, инсанар алаури, дявийир апури, йихуз гъитрайидар а. Гъамцдариз аькъюллу паччгъар пуз шулин? Ваъ. Инсанариз къаъ иман айи ужур паччагъ ва дугъаз дюз тербияйин гъюкум дубхъну ккун. Мусурман вуза клурайи ихъ саб бязидари мурар зат фикриз-къана хури адар. Дюньяйин чиркиш-нарихъ хъергри, Ахират ккатлабхури шулу. Дюзди фикир апури, ужуб кадабгъну, харжиб ккатлабхъ!

Гъамусяаьт инсанар шубуб жюрейиндар алахъура:

Сарпидар-ипру уьлиз-штуз ухшар вуйидар.

Къюрпидар- дармниз ухшар вуйидар (вахт-вахтарик вушра, дяркъну ккунидар).

Шубурпидар- уьзриз ухшар вуйидар (улариз дяркънура даккнидар). Иман, аькъюл, сабур варибдин клул ву-хъугъну дюзди гъуз.

Фикир апин: Ахиратдиъ ухъуз герек шлуб ухъу гъапну игъсан, саваб ву. Ихъ юкв, къван мурад, уларин нур, ихъ ужур Сар Аллагъдин гъюкмарихъан гучл, нач дапну, ухъу къаъ иман тлапну, Ислам диндин рякъ хъапну ккунду.

Ихъ диндин аслар Иман, Ислам, Игъсан ву. Ислам дин ихъ юквар марцц апуру тербия-аькъюл ву:

► 7

райиз гъаьгърудар ву.15 йис гъабхъиган балин гардандиъра фарзар вуди шулу. Думу фарзар юкв хъади, ккунди апуз гъитай. Ухъуз Аллагъу Тааълайи аькъюл-фикир дюзди аннамиш дапну, къаъ тасдикъ апуз гъитбан бадали ихъ ихтиярназ тувнайиб ву.

Бязи аькъюллу фикрар айидарина, иблисди алдатмиш дапнайидарихъ хъпехъури, гъадгъуси члуру ляхнар апури шулу. Хъебехъну ккундар. Гунгъар аьхюдарра, биццидарра а. Аллагъ-

ахмакъариз дарман апуз гъабхъундарзухъан!». Ихъра гъацци дарибшри! Вахт хилъан миидипан, мусурман кас, хъана миидипан, эй балин дада, адаш!

Аллагъу Тааълайи Чан жини сирариинди Чав яратмиш гъапну вари жанлуириин уьмарар, ригъдинна гъавайин кюемкниинди: манишин, мичлишин, саб-сабдихъди гъавайинна ламунвалин гъидикънайи электро-магнитдин ва жара гъюк-

6 « 1. Шаквал ктарди хъугъну: Аллагъ ﷻ сар ву, Дугъан малаикарра, расуларра, каламарра, ахиратдин йигъра, вари гъюкмарра гъякъ ву, дупну, ухъу ихъ кѳваъ тасдикъ апѳуз гъитуб- му Иман ву.

2. а) гъибадатвал апѳуз лайикъ вуйир сар Аллагъ ﷻ ву. Мугъяммадра ﷻ Дугъу къуръан улупнайи гъякъ пайгъамбар ву дупну, шак ктарди тасдикъ апѳуб,

б) суткаийъ (чпин вахт хъубкъубси) хъуб гъудган апѳуб,

в) гъялал малилан закат тувуб,

г) Рамазандин вазлиъ ушвар дисуб,

д) рякъ жигъатнаан удукъру кас, хизандиз дарвал тутрувди, гъяждиз гъягъюб. Му Ислам ву.

3. Аллагъ ﷻ увуз рякъюри адрашра, Дугъаз уву рякъюра, гъаци яв кѳваъ увура Аллагъдиз ﷻ рякъюри айирси, фикриъ ади гъибадатвал апѳуб- му Йгъсан ву. Мусурмариз варитѳан хас вуйиб –шак ктарди хъугъну, Аллагъ ﷻ айивал тасдикъ дапѳну, Дугъан гъюкум дюзди кѳули гъабхуб ву. Хъугъувал, кѳван дюзвал, акъюл ва диндин лишан ву, хъа инкарвал- му сабнубди тмунуб убжри, акъси апѳурайиб ву, акъсивалихъ хъаърайиб иблисдин фатфа ву. Инкарвалин гъюжатари ужубдихъ сабанра хъаундар. Нагагъ му дюнъяийъ гъякъ дюз даршиш, ахиратдин йигъан му гъякъ зиин шлуб ву. Аллагъдин ﷻ

гъюкум жан али вари шейъари чпиз амур вуйибси тамамра апѳура. Хъа инсанарикан бязидар инкар вуйидар а. Гъийихъ закурин йигъ хъайибси, му дюнъяийихъ ахиратра хъайиб ву, гъаму жан али ва жан алдру шейъар: завар, жилар, ригъ, ваз, хядар, дифар- ухъуз рякъюрайидар, хъа кѳури ерхъури, дярякърайидарра фукѳара дару йишвѳин , гъаму аьламатар Дугъу фици халкъ гъапѳнуш, фиткан гъапѳнуш ухъуз аьгъдархъуз, хъа Аллагъдиз ﷻ аьгъя. Ухъуз аьгъдрудар, хъа Дугъаз аьгъюдар къадар адрубкъан ашул. Аллагъу Тааьлайи малаикар нурикан халкъ гъапѳдар ву, гъаму ислам дин малайикарихъна гъяйиз, гъаму ислам диндин гъюкмари хас вуйи: герек шлу сиратѳ гъяд, женнетар, жегъенемар ва гъацдар жарадар, хъана ухди яратмиш дапѳну ади гъахъну. Ислам диндин гъюкмари кан ухъуз важиб вуйидар ухъухъна гъаьну, хъа Чаз лазим вуйидар Чахъ гъитну гизаф имишул. Гъаму гъюкмар вари ккабалгур, гъамраин эйси сар Аллагъ ﷻ ву. Гъаму ухъуз ахиратдиъ дивнайи гъюкум, ухъу дюнъяийъ гъапѳу чѳуру ва гъяни ляхнари дилигну туврайиб дарин? Аллагъу Тааьлайи ухъуз къюб шейъ тувна: фикир ва аькъюл. Къюб рякъ дивна: женнетдизна жегъенемдиз гъягърудар. Фунуб ктабгъурушра, гъаму дюнъяийин ихтиярнан эйси гъарсар кас учв ву,

гъаму дюнъяийъ имиди, фикир дапѳну хъюгърайиб ву, яв гъиръятназ хас вуйиб уву кадабгъ, эй мусурман гъардаш ва мусурман чи. Магъа яв судья уву вува. Увуз женнет ккундуш, Ислам диндин гъюкмар тамам апѳури йихъ! Чѳуруб, Аллагъди ﷻ негъ дапѳнайиб дарапѳди, аькъюллу ди яв нефс уьбх! Аллагъди ﷻ ухъу Чан рягъмик пай кайидарикан апѳри! Амин!

Аллагъу Тааьла вари аьгъюваларин ва илмаринра кѳул ву. Гъаму дюнъяийикан ухъу фикир апѳури гъашишра, гизаф зурба аьламатар рякъюра. Гъадагъиш ригъдин, вазлин, хядарин, дюнъяийин али кюллу шейъ- шюйънан гъяракатар: мурар аьхю аьламатарин ляхнар даринхъа?! Хъа фикир дарапѳрайириз фукѳара дар. Хъа фикир гъапѳиш, гъаммишан сабси, гъамраин гъяракатар, йисан вахтариз дилигну, чпиз дивнайи гъюкмилан саб дигиш'валра дарапѳди Аллагъди ﷻ чпи яратмиш гъапѳган, чпиз диву гъюкмиинди чпин орбитайиъ фици саб къайдайиъ ади гъяракатнаъ аш, гъамдиканкъан гъаз фикир апѳури адар? Дурарин гъяракатар Аллагъдин ﷻ гъюкмиинди ву, хъугъ, мусурман гъардаш!

Шихмягъямед-гъяжи
ШИХАМИНОВ

ПОДПИСКА - 2010

«Ассалам» хлиз гъадабгъай, думу учвуз хайирлуб ву»

Ассаламу аьлейкум, гъюрматлу мусурман гъардшар ва чѳир!

Сифтена- сифте ихъ республикаийн меркез вуйи Мягъячгъала шагъриъ багъри табасаран чѳалниинди удубчѳурайи «Ассалам» газатдиз 2010 – пи йисаз дубхънайи подпискаийкан улхуз ккундучуз. Му ражну подпискаийн нагижѳири рази ктаура, фицики сачдин йисахъди тевган, 2010- пи йисаз дапѳнайи подпискаийн къадар къюб ражну артухъ дубхъна. Хъа табасаран чѳалниинди «Ассалам» газат адабгъуз хъюгъю сифтеийн йисари йискъубан тираж анжагъ 800 экземплярѳан дайи. ИншаАллагъ, гъамусяаьт ихъ багъри газатдиз шубуб ражну артухъди подписка дапѳнайивал гъисаб ву. Думу Къудратлу Аллагъра ﷻ, аьдати мусурмарра рази шлу ляхин ву. МаншаАллагъ учвуз, фицики, аьхирки, гизаф къадар мусурман гъардшар ва чѳир «Ассалам» газатдиз подписка дапѳну ккунивалин метлебувалин гъавриъ ахъну. Учухъна гъамусдиз дупнайи улупбариз асас духъну 2500- дихъна хизанари ихъ багъри «Ассалам» газатдиз подписка дапѳна. Думу учу апѳурайи ляхниз ичв терефнаан тувнайи къимат вудира гъисаб апѳуз шулу. Хъа аьма гъелелиг архаин хъидархъа, фицики ихъ республикаийъ 120 агъзур табасаранар яшаммиш шулайивал фикирназ гъадабгъган, гъелелиг «Ассаламдиз» подписка апѳуз хъана мумкинвалар айивал аьгъяхъуз. Ари гъаддиз, гъюрматлу ватанагълийир, подписка дапѳну ккунивалин гъякънаан цѳийикѳулѳан учухъна илтѳикѳурача ва кѳваин апѳурача: гъелелиг подписка дапѳну адрудар гъит чпин хушнинди ихъ багъри чѳалниинди удубчѳурайи «Ассалам» газатдиз подписка апѳуз шерик ишри. Учухъна дупнайи улупбариз асас духъну, гъаму йисан йискъубаз вуйи подпискаийн къимат 204 манат ву.

Гъюрматлу мусурман гъардшар ва чѳир! Дугъридан, ухъузра хабар дарди ихъ уьмрикан йигъар - вазар ктагъура ва сакъюдар йисарилан ихъ ерина гъаму уьмриз Аллагъдин ﷻ амриинди жара ксар гъиди. Ари гъаддиз гъарсар касди вахтназди вуди дупнайи гъаму жилиин учв илмидикъан гагъди ужувлан шил гъибтну ккунду: ухъкан гъарсари жвуван абѳир - бабариз, багахълуйириз, гъуншѳириз, гъулантариз, яшнан аьхюдариз гъюрмат апѳуб, хъа читинвалиъ айидариз чахъан шлу саягъниинди кюмекнан хил гъачѳабкъуб лазим ву. Саб гафниинди, ухъкан гъарсари гъаму жилиин илмиди анжагъ ужувлан пай гъибтну ккунду. Ихъ уьмриз лазимлу вуйи эдеблу терефарихъди, сабпи нубатнаъ ухъуз багъалу Ислам диндин гъякълу рякъюъди гъягъюз кюмек туврайи ичв гъюрматлу юлдаш багъри табасаран чѳалниинди удубчѳурайи «Ассалам» газат ву.

Саб жерге фагъумсуз ва ягъурсуз политикари гъаз - вуш Ислам дин экстремистарихъди аьлакъа-

лу апѳуру. Гъацдар бейнавѳириз Мугъяммад Пайгъамбарин ﷻ гъаму гъядискъана кѳваин гъапѳиш ужу ву: «Шли кучѳал апѳуруш, дицир кас йиз умматдикан дар. Шли сар - сариина яракъ за гъапѳнуш, гъацар кас йиз умматдикан дар, чав фукъан тасбигъ гъапѳнушра, Аллагъ ﷻ кѳваин апѳурушра ва Къуръан урхурушра». Ари дикъатлуди фикир тувхъа: кѳваъ ужуб иман айир гъич сабанра рябатсуз ляхнариз: къяпшавализ, тѳафалвализ, гъярамзадавализ, рихшантвализ, алдатмишвализ, руш'ватчивализ шерик даршул, гъаз гъапѳиш ихъ баркаллу Ислам утканвалин ва марцивалин дин ву. Гъелбетда, Ислам диндин вари шартѳлар хъайи - хъайибси тамам апѳурайирин фикриз зиихъ кудухнайи чиркин лишнар кѳулиз адагъбан къаст гъичра дяргърувалиин умудлу хъидихъа. Хъа Ислам диндин гъякълувал тасдикъ апѳурайиб Гирами Къуръан ву.

Ухъу гъар йигъан Аллагъу Тааьлайи ухъуз тувнайи ужувларикан мянфяаьт ктабгъураха. Инсан гъяйванатарихъан фикирлувалинди тафавутлу вуйивалра аьгъяхъуз. Жвуваз Аллагъу Тааьлайи тувнайи аькъюл - фикир аьгъювалар гъадагъбаз харж дапѳнура ккунду. Аьгъювалар айири гъадрикан мянфяаьтра кадабгъну ккунду. Ихъ Пайгъамбарин ﷻ гъядисдиъ дупнайиганси, «Инсанарикан ужурсир ярхи уьмур хъапѳур ва ужудар ляхнар кѳулиз адагъур ву».

Ав, инсандиз аьгъювалар айивал варитѳан аьхю девлет ву. Гъаддин гъякънаан алчагъ ксари йивну гъакѳи муфтий Сейидмугъяммад – гъяжи Абубакаровди учв Дагъустандин мусурмарин диндин идарайиз регъбервал туври гъахъи вахтна гизаф къадар мянфяаьтлу ляхин кѳулиз адабгъну. Хъа жвуву гъадагъу аьгъювалар инсанариз зарар

тувру саягъниинди ишлетмиш дапѳну ккундар. Мугъяммад Пайгъамбарин ﷻ гъядисдиъ дупнайиганси, «Шли гъюжатар бадали ясана чан агъирвал улупуз кѳури аьгъювалар гъадагънуш, гъит гъацири чав чаз жегъенемдиз йишв гъязур апѳри».

Гъамусдин девриъ гъарсар касдиз светскийси, диндин аьгъювалар гъадагъузра яркъу рякъ ачмиш дапѳна. Гъадму терефнаан «Ассалам» газатдин метлебувал аьхюб ву. Гъаддиз йискъубан арайиъ багъри чѳалниинди вуйи «Ассалам» газатдиз подписка апѳбаз удубчѳуру 204 манат пул кѳюгъял мапѳанайчва, гъюрматлу мусурман гъардшар ва чѳир!

Иллагъки мусурман диндин гъякънаан аьгъювалар тувуб метлебниинди учу жележгдиъра адлу шейхарин, аьлимарин макъалѳир ва кѳваин апѳбар ишлетмиш апѳидича, иншаАллагъ. Гъюрматлу ватанагълийир! Учвуз «Ассалам» газатдин ляхниъ иштирак хъуз, учвуз мусурман диндин аьгъдру терефарикан гъерхуз, суалар тувуз мумкинвал туврача ва теклиф апѳурача. Гъелбетда, сабпи нубатнаъ диндин регъбрари - гъуларин имамари, аьлимари, диндикан аьгъю ва баркаллу уьмур хъапѳу ксари учухъди аьлакъа дѳюбхну ккундучуз.

Гъюрматлу мусурман гъардшар ва чѳир! Нагагъ учвуз ихъ мусурман диндихъди аьлакъалу вуйи месѳлийиркан гъавриъ адруб гъерхуз ккундуш, учуз бикѳай, мусурман аьлимар учвуз жаваб тувуз гъязур ву. Гъюрматлу ватанагълийир! Ичв кагъзариз, телефондиан вуйи зенгариз ккилигурача (8722- 63 - 41 - 85). Бикѳай, ихъ багъри «Ассалам» газатдин ляхниъ иштирак йихъай. Артухъди ужувлар, бахтар ишричвуз!

Аьзиз юлдшар! Учвкан вуйи саб тавакъу (тѳалаб) айич: жвуван багъри табасаран чѳалниинди удубчѳурайи «Ассалам» газатдиз подписка апѳбаз кагъалвал мапѳанай. Хъана текрар апѳурача: подписка апѳуз кѳваълан магъапѳанай. Хъа учу, зиихъ гъапиганси, ичв теклифар ва тѳалабар тамам апѳуз чалишмиш хъидича ва жележгдиъра «Ассалам» газат ужувлан ляхнариз, инсанарин арайиъ дуствал ва мясляаьт уьбхбаз ишлетмиш апѳидихъа, иншаАллагъ! Гъит гъарсаб хизандиз «Ассалам» газат гъюрматлу «хялижв» ибшри!

ИншаАллагъ, ичв терефнаан кюмек гъабхъиш, гъарсаб хизанди «Ассалам» газатдиз подписка гъапѳиш, учу къадарсуз шад хъидийча. Гъит ичв гъарсарин юкѳвар Исламдин гирами нурари ишигълу апѳри! Гъит учвуз «Ассалам» газат гъарвахтна ичв багахъ хъайи дугъри ва ихтибарлу дуст ибшри!

Гъит ухъу Къудратлу Аллагъу Тааьлайи лазим вуйи, Ислам диндиз хайирлу аьгъювалар гъадагъру ксарикан апѳри! Амин.

Газат урхрударин суалариз жаваб туврайир ДУМД-дин экспертний отделин гьуллугъчи Мугьяммад-гъяжи МЯГЪЯМЕДОВ ву

Шариаътдинди шахматар ва шешбешар (нардар) уйнамиш апуз ихтияр айин?

- Шешбешар (нардар) уйнамиш апувал къадагъа дапна. Абу Гъянифайин, Маликдин ва Агъмаддин мазгъабариз асас духъну, шахматар уйнамиш апувалтра гъярам ву. Имам аш- Шафийин мазгъабдиз асас духъну, уйнамиш дарапишра хай шулу (карахат ву), хъа амма шахматар уйнамиш апувал себеб вуди сар касди гъудган апуз къан апуруш (ясана жара вахтназ гъибтруш) ясана пулихъ уйнамиш апуруш, думуган къадагъа дапна (гъярам ву).
«Фатх уль- Аллам»).

Мистаъ уъл, гъафун ипуз хай шулин?

- Мистаъ ипуз хай шулу, хъа амма ипайиз улихъна жилиин фу вуш дипну (ккипну) ккунду, жил кабцбахъан ихтияр дапну ккунду. Думу ипируб гулдин, шаршлин ва гъ. ж. чиркин ний дяргъру гъафунарикан ибарат вуди ккунду, фицики дициб гъафун мистаъ ипувал карахат ву (хай шулдар). Гъациб гъафун мистаз дурубхиш ва гъациб ний хъайидар мистаз дарфиш ужу ву ва дицистар гъитнура ккундар («Мугни аль- Мухтаж»).

Дийигъну уъл ипуз, шид убхъуз хай шулин?

- Эгер лазим вуди дийигъну ипувал алабхъуруш (мисал вуди гъадабгъиш, кофейиъ деуз йишъ адруган, душваъ дийигъну ипуру), думуган ихтияр а, хъа эгер гъациб чарасузвал адарш, думуган деъну ипувал ужу ву. Шид дийигъну убхъувал ярамиш дар (карахат ву), яни деъну убхъуз мумкинвал аш, деъну убхъуб ужу ву. Эгер аьдати шид деъну убхъуруш, хъа амма зам-замдин шид къиблайин терефнахъинди илтгикну дийигъну дубхъну ккунду («Фатава ан- Навани»).

- Гъяйванатдин шикил кайи стакниан шид убхъуз хай шулин?

- Гъадму жорейин стакниан шид ясана жара шмишин убхъуз ихтияр тувра. («Ма ан-нас»).

Эгер сар касдиз чав салам тувишра, тмурури гъаддиз жаваб тутрувувал аьгъаш, гъацириз салам тувуз хай шулин? Гъацириз салам тувувал суннат вуйин?

- Гъациб дюшошдиъра салам тувувал суннат ву («Фатава ан Навави»).

Гъудган дарапйрайи, хъа амма яш дубхънайи мусурман касдиз закат тувуз хай шулин?

- Эгер яшназ дуфнайи мусурман касди гъудган апулрдарш ва думу гъудган дарапишра хай шулу кфури умудлу вуш, думуган дицир кас кафир шулу ва, гъелбетда, дицириз закат тувуз хай шулдар. Хъа

эгер чан тлагърушнаан яшнакна ккуркнашра гъудган апулрдарш, дугъаз чаз закат тувуз хай шулдар, хъа амма дугъан абийр-бавариз закат тувуз хай шулу. Эгер дугъу учв яшнакна ккуркнайи вахтна гъудгнар апулйиш ва хъасин тлагърушнаан гъудгнар апувал дипнуш, гъацириз закат тувуз хай шулу («Канзу ар-рачибин»).

Саб жерге ксари гъамци кфури шулу: эгер ихтилат апурайи сар касди интйир апуз хъюгъиш, дугъу кучлар апулрдар. Гъаци вуйин?

- Ав, гъаци ву. Аллагъди Гъаьнайири гъапну: « Фтикан вуш ктибтурайи касди интйир гъапиш, думу дугъан ихтилат тасдикъ шулайивалик гъисаб ву, яни дугъу гъякълуди кфура» («Тухфат уль- мухтаж»).

Гату ясана маймун масу тувуз хай шулин?

- Шариаътдинди гату ясана маймун масу тувуз ясана масу гъадабгъуз ихтияр тувра, фицики дурар марцци гъяйванатарин жергейиз духнайидар ву (нажас дар), гъадририккан хайир а («Фатва ан- Навани»).

Сар касдиз салам тувруган кфул ис дапну ясана хил за дапну салам тувуз хай шулин?

- Кфул ис дапну салам тутрувиш хай шулу. «Ассаламу алейкум!» дарпиди анжагъхил хъапбиинди салам тувувал ярамиш шулдар. Эгер салам тувру кас ебхърур дарш, думуган хил хъапбан лишнариинди салам тувуз шулу. Эгер учвуз салам тувуз ккуни кас учвхъан ярхла аш, думуган учву ичв мелзналан салам тувну гъаддихъди сабси хил хъапишра хай шулу («Тухфат уль- мухтаж»).

Исламдин душмнар, мисал вуди гъадагъиш вагъабитар, нянатлу апуз хай шулин?

- Шариаътдиъ умуми къадарнаъди Исламдин душмнар нянатлу (танкъид) апуз ихтияр тувра, хъа амма гъарсар кас жа- жаради ваъ, вушра нянатлу дарапиш ужу ву («Мугни аль- мухтаж»).

Йиз жилир гъазанжариз гъушур анжагъ къюд йислан къяляхъ гъафну. Гъадму вахтна дугъу узуз хъайивал гъапулрдар. Гъадму къюд йисандин мудатнаъ дугъу узуз тутрувуб гъамус тувну ккундин?

- Шариаътдиъ ачухъди ва гъавриъ шлуганси хпар фтихъди ва фициб къадарнаъди саб саягъниинди тямин дапну ккундуш дибикна. Хъа амма жилириз гъадму улупнайи искан къадартан артухъди вуйи пай сабси тутрувишра ихтияр а, хъа амма фунуб дюшошнаъ вушра варибдиъ барабарвал дубхъну ккуниб ву (суннат). («Тухфат уль мухтаж»).

Дишагълийиз ялгъузди таксийиъ эъну гъягъюз хай шулин?

- Дишагълийиз ялгъузди таксийиъ эъну гъягъюз гъамцдар дюшошариъ ихтияр тувра:
1) эгер машиндигъ гъяйи шошйир кларудар дарш, хъа кларудар вуш ис дапнайидар духъну ккунду;
2) эгер гъадму дишагъли учв яшамаш шулайи гъулхъан (йишвхъан) ярхлаз гъягъюрдарш.
Эгер гъаму къюб шартл кфулиз адагъуруш, хай шулу, хъа имбу дюшошариъ дишагълийиз таксийиъ дусуз ихтияр туврадар («Маа ан-нас»).

Накъваригъ (никъаригъ) мист тикмиш апуз хай шулин?

- Гъаци дапну ккундар («Фатава ан- Навани»),

Рузнама

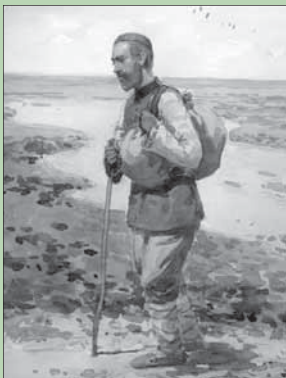
Март

Йигъ	Гъиринд. Ас-Субгъ.	Ригъ гъудуб.	Лисундин Аз-зугър	Гъаркван. Аль-аьср	Лавлан. Аль-Магъриб	Хъитгирхв. Аль-гъишавъ
1	4.47	6.28	12.00	15.06	17.40	19.05
2	4.46	6.26	12.00	15.07	17.41	19.06
4	4.43	6.20	12.00	15.09	17.44	19.09
6	4.39	6.17	12.00	15.10	17.46	19.11
8	4.36	6.15	12.00	15.12	16.49	19.13
10	4.32	6.10	12.00	15.13	16.52	19.16
12	4.29	6.08	12.00	15.15	16.54	19.18
14	4.24	6.05	12.00	15.16	17.56	19.21
16	4.21	6.02	12.00	15.18	17.59	19.24
18	4.18	5.59	12.00	15.19	18.01	19.26
20	4.15	5.56	12.00	15.21	18.03	19.29
22	4.11	5.52	12.00	15.22	18.06	19.31
24	4.07	5.48	12.00	15.22	18.08	19.33
26	4.03	5.43	12.00	15.24	18.11	19.36
28	3.59	5.41	12.00	15.25	18.13	19.38
30	3.54	5.37	12.00	15.25	18.15	19.40

ИСЛАМ ВА АЪЛХЪЮБ- КЪАЛХЪЮБ

Саб ражну тлафал, Малла Несрединдин кфултин али бачукл алдабгъну, гъергру. Малла Несредин дишлади багахъ хъайи накъварихъна (никъарихъна) гъягъюру ва ккилигури гъузру.
- Уву мушвахъ гъаправа? гъерхуз хъюгъру инсанари.- яв бачукл хъади гъергу тлафал жара терефназди гъергну гъушну гъа!
- Баладар,- кфури жаваб туву Малла Несрединди.- Гъадму тлафал наанади гъер-

гишра, ухди вушра, къанди вушра гъамина гъиди....

Учредитель
Благотворительный фонд «Путь». Газета печатается по согласованию и одобрению Духовного управления мусульман Дагестана

Редакционный совет
Председатель редакционного совета муфтий РД Ахмад-хаджи АБДУЛАЕВ

Заместитель муфтия РД Махди-хаджи МУТАИЛОВ Мухаммад-Рамазан РАДЖАБОВ

Ответственный секретарь
Ахмед МАГОМЕДОВ

Редактор
Пирмагомед КАСИМОВ

Художник
Саид САИДОВ

Компьютерная группа
Лейла ГУСЕЙНОВА

Менеджер
Мухаммад ХИРИЯСУЛАЕВ

При перепечатке ссылка обязательна.

Набрано и сверстано на компьютерной базе газеты «Ас-Салам».

Газета зарегистрирована Федеральной службой по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций. Свидетельство о регистрации ПИ № ФС 77-37006 от 29 июля 2009 г. Индекс 51325

Отпечатано в ООО «Дом печати» по адресу: пр-т Акушинского, 20. Заказ № _____

Сдано в печать 12 февраля 2010 г. Тираж 2. 800 экз.

Адрес редакции
367015, РД, г. Махачкала, ул. Азиза Алиева, 2.

По вопросам подписки и доставки обращаться по телефонам: по Республике Дагестан — 8-988-699-28-24 по г. Махачкале — (8722) 914-222. E-mail: info@assalam.ru; www.assalam.ru